

STATUTÁRNÍ MĚSTO OSTRAVA registrační kancelář náměstka primátora Ing. Dušan MAJEJ	C. dopis
Dat.: 15. dubna 2008	Zpracov.: M.
č. j.: NPMa/97/08	Št. znak: 1082
Přílohy:	

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
Mgr. Aleš Kuták
náměstek ministra – ředitel sekce ochrany klimatu a ovzduší

V Praze dne 7. 4. 2008
Č.j.: 22324/ENV/08, 488/800/08

Vážený pane náměstků,

k Vašemu dopisu ze dne 18. března 2008, č.j.: NPMa/68/08, ve kterém upozorňujete na významné zhoršování kvality ovzduší na území statutárního města Ostravy a ve kterém navrhuje legislativní změny současné právní úpravy v ochraně ovzduší, mi dovoluje uvést následující.

Rád bych Vás ujistil, že špatnou kvalitu ovzduší v Moravskoslezském kraji a především pak na Ostravsku a Karvinsku považují za vážný problém životního prostředí zdejšího regionu, který je nutné, především s ohledem na zdraví lidí, řešit.

Uvědomuji si, že stávající nástroje využívané k ochraně ovzduší (např. emisní limity, emisní stropy, technicko-organizační opatření, programy ke zlepšení kvality ovzduší), je nutné zlepšovat a efektivněji využívat, abychom byli schopni dosáhnout cílů v oblasti kvality ovzduší, které stanoví česká i evropská legislativa (přípustné úrovně znečištění ovzduší) a které rovněž zohledňují zdravotní rizika a možné poškození ekosystémů a vegetace. Toto si, na základě usnesení vlády č. 630 ze dne 11. června 2007, o Národním programu snižování emisí, klade za cíl právě připravovaná komplexní novela zákona o ochraně ovzduší.

V jejím rámci by mělo být dosaženo plnění přípustných úrovní znečištění ovzduší především prostřednictvím provázání nového zákona s právní úpravou v oblasti integrované prevence (současné emisní limity platné v rámci zákona o integrované prevenci nejsou ve vztahu ke kvalitě ovzduší dostatečně přísné), dále prostřednictvím rozšíření aplikace emisních stropů (nejen na zvláště velké zdroje znečišťování ovzduší), posílení možnosti zpřísnění emisních limitů a technických požadavků na zdroje z důvodů zvýšené úrovně znečištění ovzduší a zavedení individuálního přístupu ke zdrojům opět s ohledem na jejich vliv na kvalitu ovzduší.

Je však nutné si uvědomit, že uvedené kroky jsou především koncepční a povedou ke zlepšení kvality ovzduší spíše v dlouhodobějším časovém horizontu. Prozatím je tedy především na orgánech krajů a obcí, jak využívají stávající nástroje v oblasti ochrany ovzduší, tzn. především možnosti zpřísnit podmínky provozu stávajících zdrojů (v rámci např. změn integrovaného povolení při změnách technologií). Zároveň však není možné zcela zastavit provoz zdrojů, kterým již bylo vydáno povolení k provozu za podmínek dřívější právní úpravy. Při umístění a povolování nových zdrojů však již v současné době lze stanovovat podmínky s ohledem na kvalitu ovzduší v rámci procesu integrovaného povolení.

K jednotlivým bodům Vašeho dopisu, které se týkají návrhů legislativních změn současné právní úpravy v ochraně ovzduší uvádím následující informace.

K zahrnutí koncentrace PM_{10} do zvláštních imisních limitů pro účely regulace uvádím, že nemáme v úmyslu novelizovat současnou tzv. „smogovou vyhlášku“ č. 553/2002 Sb., za účelem jejího doplnění o zvláštní imisní limit pro suspendované částice PM_{10} , neboť tento limit není pro suspendované částice, v souladu s českou i evropskou legislativou, pro případy smogových situací dle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, stanoven.

V současné době je však v mezirezortním připomínkovém řízení návrh nové vyhlášky o přípravě akčních plánů, které mají prostřednictvím realizace krátkodobých opatření na vymezeném území snížit aktuálně se vyskytující vysoké úrovně znečištění ovzduší částicemi PM_{10} nebo oxidem uhelnatým. Akční plány budou vyhlášeny, resp. ukončovány krajským úřadem při splnění podmínek stanovených ve vyhlášce (dosažení stanovených úrovní znečišťujících látek, meteorologické podmínky) na základě informací o kvalitě ovzduší, které budou předávány krajským úřadům a obcím s počtem obyvatel nad 350 000 Českým hydrometeorologickým ústavem.

Seznam krátkodobých opatření, která lze použít pro účely vyhlášení akčního plánu bude po vstupu právního předpisu v platnost zveřejněn ve Věstníku MŽP. Krajský, resp. obecní úřad bude moci do akčního plánu zařadit i jiná (vlastní) opatření, která povedou ke snížení aktuálně vysokých koncentrací znečišťujících látek v ovzduší.

V rámci připomínkového řízení k tomuto předpisu mohou dotčené orgány státní správy a samosprávy uplatnit své připomínky.

K úpravě zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, tak, aby bylo možné provádět kontroly i v objektech, které slouží k bydlení nebo pro individuální rekreaci uvádím následující.

Plně si uvědomujeme potíže s lokální kvalitou ovzduší, plynoucí z nedostatku kompetencí ke kontrolám dodržování povinností provozovatelů domácích topenišť, pro které je hlavní „překážkou“ plnění ustanovení Listiny základních práv a svobod o nedotknutelnosti obydlí.

Situaci se však snažíme řešit komplexně prostřednictvím řady nástrojů tak, aby nedocházelo k výše zmiňovaným zásahům do ústavních práv.

V rámci komplexní novely zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, se rovněž v přiměřené formě uvažuje o zavedení možnosti kontrol domácích topenišť v případech, kdy dojde v daném území k překračování imisních limitů znečišťujících látek. V případě překročení imisních limitů a při zjevném porušení povinnosti provozovatele malého stacionárního zdroje podle odst. 1), písm. e) § 12 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, by mělo být orgánu obce umožněno vstoupit do obydlí za účelem kontroly paliva používaného v daném spalovacím zdroji.

K úpravě zákona ČNR č. 388/1991 Sb., o SFŽP ČR tak, aby příjmy z poplatků za znečišťování ovzduší byly z 80 % příjmem krajů, zbylá část příjmem SFŽP ČR uvádím, že výdajová politika SFŽP ČR je vázána na splnění závazků vyplývajících z mezinárodních úmluv o ochraně životního prostředí, členství v Evropské unii a k uskutečnění Státní politiky životního prostředí. V současné době navíc SFŽP ČR plní především úlohu ekonomického nástroje nezbytného pro kofinancování projektů podporovaných z programů Evropské unie. Proto je obtížné alokovat stejnou částku podpory do oblastí ochrany životního prostředí nebo regionu, ve kterém byla na poplatcích vybrána. Zmíněným požadavkem by byla blokována úloha SFŽP ČR jako implementačního a realizačního orgánu, který administruje a zároveň kofinancuje projekty podporované z programů Evropské unie.

Ministerstvo životního prostředí nechalo zpracovat analýzu efektivnosti ekonomických nástrojů v oblasti ochrany ovzduší a současně s tím je připravována II. etapa ekologické daňové reformy. Na základě výše uvedeného bude navržena úprava struktury poplatků a jejich výše, která se rovněž promítne do komplexní novely zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění.

Vzhledem k výše uvedeným probíhajícím úpravám, jejichž rozsah a výnosové dopady nejsou prozatím přesně známy, není vhodné v současné době měnit stávající způsob určení výnosu poplatků.

Ministerstvo životního prostředí si je plně vědomo problémů s regionálním znečištěním ovzduší, především v Moravskoslezském a Ústeckém kraji a nově upravené nástroje budou více zaměřeny právě na snižování znečištění v postižených oblastech.

Připravované změny proto např. zahrnují převést poplatkovou agendu malých a vybraných středních zdrojů znečišťování do kompetence obcí, na jejichž území se zdroje nachází, včetně odpovídajících výnosů z poplatků. To umožní efektivněji řešit především lokální kvalitu ovzduší. U kategorií velkých zdrojů a zpoplatňování jejich emisí je třeba vzít v úvahu jejich vliv především na znečištění ovzduší ve větších vzdálenostech od zdroje samotného (ovlivnění pozadových koncentrací), což bude třeba řešit prostřednictvím opatření na úrovni státu, včetně souvisejících investic.

Na závěr mi tedy dovoluji znovu uvést, že cílem Ministerstva životního prostředí je do konce roku 2008 připravit a předložit návrh komplexní novely zákona o ochraně ovzduší, která přinese zefektivnění již existujících nástrojů v oblasti ochrany ovzduší a měla by tak přispět ke zlepšení kvality ovzduší ve všech regionech. V rámci připomínkového řízení k tomuto návrhu uvítáme Vaše další podněty a návrhy na změny či doplnění právní úpravy tak, aby bylo možno účinně zlepšovat kvalitu ovzduší.

S pozdravem

Vážený pan
Ing. Dalibor Madej
náměstek primátora
statutárního města Ostravy

Na vědomí:

MŽP, odbor interního auditu a finanční kontroly